

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം

കരട് രേഖ

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ നടാൽ പുഴക്ക് കുറുകെ നടാൽ പാലം അനുബന്ധ
റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി
കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ

കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടർ ചുമതലപ്പെടുത്തിയത്

അർത്ഥനാധികാരി

പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് (പാലം)
കണ്ണൂർ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ

സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ (എൽ.എ.) ജനറൽ
തലശ്ശേരി

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന യൂണിറ്റ്

രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച്

രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്
കളമശ്ശേരി, രാജഗിരി.പി.ഒ, എറണാകുളം, പിൻ: 683 104

ഫോൺ: 0484 2911332/2550785

outreach@rajagiri.edu

www.rajagirioutreach.in

25 സെപ്റ്റംബർ 2024

ഉള്ളടക്കം

അദ്ധ്യായം 1: പഠനത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം

- 1.1. പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യവും
- 1.2. പദ്ധതി പ്രദേശം
- 1.3. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ വ്യാപ്തിയും സ്വഭാവവും
- 1.4. പരിഗണിക്കപ്പെട്ട ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ
- 1.5. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ
- 1.6. ലഘൂകരണ നടപടികൾ

അദ്ധ്യായം 2: പദ്ധതിയുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ

- 2.1. പദ്ധതി നിർവ്വഹകർ, നിയന്ത്രണ ഘടന എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പശ്ചാത്തലം
- 2.2. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യത്തിന് പദ്ധതി എങ്ങിനെ അനുയോജ്യമാകുന്നു എന്നതുൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ യുക്തി
- 2.3. പദ്ധതിയുടെ സ്ഥലം, വലിപ്പം, ലക്ഷ്യം, ചെലവ് തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ
- 2.4. ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിശോധിക്കൽ
- 2.5. പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ
- 2.6. പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖ, വലിപ്പം, സൗകര്യങ്ങൾ
- 2.7. അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത
- 2.8. ആവശ്യമായ സ്ഥിരവും താൽക്കാലികവുമായ തൊഴിൽ ശക്തി
- 2.9. മുൻപേ നടത്തിയ സാമൂഹ്യ/ പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ / സാങ്കേതിക സാധ്യതാ പഠനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ
- 2.10. ബാധകമായ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും

അദ്ധ്യായം 3: പഠന സംഘം, പഠന സമീപനം, പദ്ധതി ശാസ്ത്രം

- 3.1. പഠന സംഘാംഗങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരങ്ങൾ
- 3.2. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച പദ്ധതിശാസ്ത്രം, വിവര ശേഖരണത്തിനുപയോഗിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ സാങ്കേതിക രീതി എന്നിവയെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും, ടി മാർഗ്ഗങ്ങളും പദ്ധതിശാസ്ത്രവും ഉപയോഗിച്ചതിന്റെ യുക്തിയും.
- 3.3. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച മാതൃകാപരിശോധനാ രീതി
- 3.4. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങളെയും അവ ലഭ്യമായ സ്രോതസ്സുകളെ കുറിച്ചുമുള്ള അവലോകനം.
- 3.5. തൽപ്പര കക്ഷികളുമായുള്ള കൂടിയാലോചന, പബ്ലിക് ഹിയറൻസ് എന്നിവയുടെ സംക്ഷിപ്ത വിവരങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം 4: സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യ നിർണ്ണയം

- 4.1. ഭൂപടത്തിന്റെയും സ്ഥലത്തെ പ്രാഥമിക സ്രോതസ്സുകളുടെയും സഹായത്തോടെ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ വിവരണം.
- 4.2. പദ്ധതിയുടെ സ്വാധീനം മൂലം മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രത്യാഘാതം (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റേത് മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല)
- 4.3. പദ്ധതിയ്ക്കാവശ്യമായ മൊത്തം ഭൂമി
- 4.4. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സമീപത്ത് പൊതു വിനിയോഗത്തിലുള്ള സ്ഥലം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ നിലവിലെ ഉപയോഗം.
- 4.5. നേരത്തെ വാങ്ങിയതോ, അന്യാധീനപ്പെട്ടതോ, പണയപ്പെടുത്തിയതോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റെടുത്തതോ ആയ ഭൂമി, ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ ഭൂഭാഗത്തിന്റെയും പദ്ധതിപ്രകാരമുള്ള ഉപയോഗം.
- 4.6. ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ അളവും പ്രദേശവും.
- 4.7. ആഘാതബാധിത ഭൂമിയുടെ തരവും നിലവിലെ ഉപയോഗവും, കൃഷിഭൂമിയാണെങ്കിൽ ജലസേചനം, വിള തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ
- 4.8. കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ്, ഉടമസ്ഥതയുടെ രീതി, സ്ഥലത്തിന്റെ കിടപ്പ്, വാസയോഗ്യമായ വീടുകളുടെ എണ്ണം.
- 4.9. കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലത്തെ ഭൂമി കൈമാറ്റവും വിലയും, ഉപയോഗവും.

അദ്ധ്യായം 5: ആഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങളെക്കുറിച്ചും വസ്തുവകകളെക്കുറിച്ചുമുള്ള കണക്ക്.

- 5.1. കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം
  - 5.1.1. പ്രത്യക്ഷ പ്രത്യാഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങൾ (സ്വന്തം ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുന്നവർ)
- 5.2. വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ
- 5.3. പൊതുവിഭവങ്ങൾ ആഘാതബാധിതമാകുന്നതുമൂലം ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.4. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഏതെങ്കിലും പദ്ധതിയിലൂടെ ലഭിച്ച സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.5. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന നഗരപ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.6. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയിൽ പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
  - 5.6.1 പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതർ (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നത് സ്വന്തം ഭൂമിയല്ലെങ്കിലും പരോക്ഷമായി ആഘാതബാധിതരാകുന്നവർ)
  - 5.6.2. ഫലദായക വസ്തുക്കളുടെയും പ്രത്യേക സ്ഥലങ്ങളുടെയും വിവരപട്ടിക

അദ്ധ്യായം 6: സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക രൂപരേഖ (പദ്ധതിപ്രദേശവും പുനസ്ഥാപനപ്രദേശവും)

- 6.1. പദ്ധതിപ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ
- 6.2. വരുമാനവും ദാരിദ്ര്യതലവും
- 6.3. ദുർബ്ബലജനവിഭാഗം
- 6.4. ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗവും ഉപജീവനമാർഗവും
- 6.5. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 6.6. പ്രാദേശിക ഉപജീവന ഘടകങ്ങൾ
- 6.7. കുടുംബ ബന്ധങ്ങളും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനകളും
- 6.8. ഭരണ സംഘടനകൾ
- 6.9. രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ

- 6.10 സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിതമായ പൗരസംഘടനകൾ
- 6.11 പ്രാദേശികവും ചരിത്രപരവുമായ പരിണാമപ്രക്രിയ.
- 6.12 ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം

അദ്ധ്യായം 7: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി സ്ഥാപന സംവിധാനം

- 7.1. ഓരോ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ നടപടികൾക്കും ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട സ്ഥാപന സംവിധാനങ്ങളും നിയുക്ത വ്യക്തികളും
- 7.2. സർക്കാരിര സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക
- 7.3. സാങ്കേതിക സഹായം ഉൾപ്പെടെ കാര്യക്ഷമതാ നിർമ്മാണ പദ്ധതിയോ കാര്യക്ഷമതാശേഷിയോ ആവശ്യമായ് വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക
- 7.4. ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിനും വേണ്ട സമയക്രമം

അദ്ധ്യായം 8 : സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയുടെ ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

- 8.1. പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനും വേണ്ടി വരുന്ന ചിലവ്
- 8.2. വാർഷിക ബഡ്ജറ്റും ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളും
- 8.3. സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് തരം തിരിച്ച്

അദ്ധ്യായം 9: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി - മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും

- 9.1. മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും - പ്രധാന സൂചികകൾ
- 9.2. റിപ്പോർട്ടിങ്ങ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും
- 9.3. സ്വതന്ത്ര വിലയിരുത്തലിനുള്ള പദ്ധതി

അദ്ധ്യായം 10 : നേട്ടങ്ങളും നഷ്ടങ്ങളും- അപഗ്രഥനം, ശുപാർശകൾ

- 10.1. പൊതു ആവശ്യം, കുറഞ്ഞ സ്ഥാനഭ്രംശം, ആവശ്യമായ ഏറ്റവും കുറവ് സ്ഥലം, സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതത്തിന്റെ സ്വഭാവവും തീവ്രതയും, നഷ്ടം നികത്തുവാനുതകുന്ന സമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ ആസൂത്രണം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അന്തിമ നിഗമനം
- 10.2. മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിലയിരുത്തലുകൾ തുലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാമോ ഇല്ലയോ എന്നതിനുള്ള അന്തിമ ശുപാർശ

അദ്ധ്യായം 11: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ ആസൂത്രണം

- 11.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനം
- 11.2. ആഘാതം ഒഴിവാക്കുവാനോ, ലഘൂകരിക്കുവാനോ, നഷ്ടം നികത്തുവാനോ ഉള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ
- 11.3. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു പ്രകാരം പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനും നഷ്ടപരിഹാരത്തിനുമുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ
- 11.4. പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമെന്ന് അർത്ഥനാധികാരി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ
- 11.5. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയ വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ തീവ്രത കുറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി പദ്ധതി രൂപകൽപനയിൽ വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ
- 11.6. ഓരോ നടപടികളും അതിനുവേണ്ട സമയക്രമവും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ആഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിശദമായ പദ്ധതി.
- 11.7. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായി അർത്ഥനാധികാരി നിർവ്വഹിക്കേണ്ട നടപടികളിൽ പിന്നീട് നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകിയിട്ടുള്ള നടപടികളും, നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകാത്ത നടപടികളും.

പട്ടികകൾ

- 1.3.1. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലം
- 1.5.1. പദ്ധതിയുടെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതങ്ങൾ
- 1.6.1. സംഭവ്യമായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ലഘൂകരണ നടപടികളും
- 3.1.1. പഠനസംഘം
- 3.2.1. പഠനത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ
- 5.1.1. ഭൂവുടമകൾ, ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള നഷ്ടങ്ങൾ
- 11.6.1. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി

ആമുഖം

സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തന വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്ത് തനത് മുദ്രപതിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള, എറണാകുളം ജില്ലയിലെ കളമശ്ശേരിയിൽ സ്ഥാപിതമായിട്ടുള്ള രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്ന, ട്രാവൻകൂർ-കൊച്ചിൻ ലിറ്റററി, സയൻറിഫിക് ആൻറ് ചാരിറ്റബിൾ സൊസൈറ്റീസ് നിയമം 1955 പ്രകാരം 27.03.2002 ൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ട ഒരു സർക്കാരിതര സംഘടനയാണ് രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച്.0 രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസിന്റെ ഒരു സാമൂഹ്യ സേവന വിഭാഗമായി രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നു. സാമൂഹ്യ സേവന പ്രവർത്തനങ്ങളോടൊപ്പം, വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനങ്ങളും രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച് ചെയ്യുന്നുണ്ട്. RFCTLARR-2013 നിയമം അനുസരിച്ച് നടപ്പിലാക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതികളുടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുന്നതിന് കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ (ബി) വകുപ്പിന്റെ അംഗീകാരം രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ചിന് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2024 ജൂൺ 7 തീയതിയിലെ നമ്പർ 1819, വാല്യം 13 കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടറുടെ 06 ജൂൺ 2024 തീയതിയിലെ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKNR/12922/2023-C7 പ്രകാരം നടാൽ പുഴക്ക് കുറുകെ നടാൽ പാലം നിർമ്മാണത്തിനായി കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്ന പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുന്നതിന് രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച്, കളമശ്ശേരിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയതനുസരിച്ച് നടത്തിയ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖയാണിത്. കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുന:സ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ 2015 ന്റെ ചട്ടം 15(5) അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരം **സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ നിർവ്വഹണ ആസൂത്രണവും** പ്രത്യേകം അവസാന അദ്ധ്യായമായി (അദ്ധ്യായം:11) ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖ ഫോറം നമ്പർ 6 ൽ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

മീന കുരുവിള
ചെയർപേഴ്സൺ (SIA)

അദ്ധ്യായം 1

പഠനത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം

1.1. പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യവും

ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധി അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ജനങ്ങളുടെയും ചരക്കുകളുടെയും ഗതാഗതത്തിന് അനുയോജ്യമായ അനുബന്ധ സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുക എന്നത് സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥയുടെ സുസ്ഥിര വികസനത്തിന് ഒരു മുൻ ഉപാധിയാണ്. ആയതിനാൽ കാര്യക്ഷമമായ റോഡ് സൗകര്യം, പാലങ്ങൾ എന്നിവ ഉണ്ടായിരിക്കുക എന്നത് രാജ്യത്തിന്റെ വികസനത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷൻ പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന നടാൽ പുഴക്ക് കുറുകെ നടാൽ, കിഴുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന നടാൽ പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുക എന്നതാണ് നിലവിലെ പദ്ധതി. നിലവിൽ പ്രദേശത്ത് ഒരു പഴയ നടപ്പാലം ആണ് ഉള്ളത്. അതാണെങ്കിൽ വലിയ അപകടാവസ്ഥയിലാണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. വാഹന ഗതാഗതം സാധ്യമല്ലാത്തതിനാലും, പഴയ നടപ്പാലത്തിലൂടെയുള്ള യാത്ര അപകടകരമായതിനാലും സുരക്ഷിതമായ വാഹന ഗതാഗതം സാധ്യമാക്കുന്നതും പദയാത്രികരുടെ സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതുമായ സൗകര്യമുള്ള ഒരു പുതിയ പാലം ആവശ്യമാണ്. ഈ ഒരു ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് പുതിയ പാലത്തിന്റെയും അനുബന്ധ റോഡിന്റെയും നിർമ്മാണ പദ്ധതി ഡിസൈൻ ചെയ്ത് തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ടി പദ്ധതി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതോട് കൂടി പ്രദേശവാസികൾക്ക് ദൈനംദിന കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ട്രാണിപ്പോർട്ടേഷൻ മറ്റും സഞ്ചരിക്കുന്നതിനായി പാലവും റോഡും വളരെയധികം സഹായകരമാവുകയും, അതിലൂടെ പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളുടെ കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുകയും ചെയ്യും. കൂടാതെ, പ്രദേശവാസികൾക്ക് ദേശീയ പാതയിൽ എത്തിച്ചേരുന്നതിനുള്ള എളുപ്പമാർഗ്ഗമായും ഈ പാലത്തെ പ്രയോജനപ്പെടുത്താം. അതിലൂടെ യാത്രികരുടെ യാത്രാ സമയവും ഇന്ധനവും ലാഭിക്കുകയും ചെയ്യും.

പുതിയ പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്നും ഏകദേശം 0.2520 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുവാൻ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ

ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 2 b(i) പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പൊതു ആവശ്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

1.2. പദ്ധതി പ്രദേശം

പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്നുള്ള പ്രദേശങ്ങളാണ്. കൂടാതെ, ടി സ്ഥലങ്ങൾ കണ്ണൂർ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ 33, 35 ഡിവിഷനുകളിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടക്കാട്, കുറ്റിക്കകം ദേശങ്ങളിൽ നിന്നുള്ളതുമാണ്.

1.3. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ വ്യാപ്തിയും സ്വഭാവവും

2024 ജൂൺ 7 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടറുടെ 2024 ജൂൺ 6 തീയതിയിലെ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKNR/12922/2023-C7 പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി, അതായത് നടാൽ പുഴക്ക് കുറുകെ നടാൽ പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടക്കാട് വില്ലേജിലെ എടക്കാട് ദേശത്തു നിന്നും 0.0526 ഹെക്ടർ സ്ഥലവും കുറ്റിക്കകം ദേശത്തു നിന്നും 0.1994 ഹെക്ടർ സ്ഥലവും ഉൾപ്പെടെ ആകെ ഏകദേശം 0.2520 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുവാൻ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത വിജ്ഞാപനത്തിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്ന സ്ഥല വിവരങ്ങൾ പട്ടിക 1.3.1. ൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

പട്ടിക 1.3.1.: പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലം

താലൂക്ക്	വില്ലേജ്	ദേശം	സർവ്വെ നമ്പർ	വിസ്തീർണ്ണം (ഹെക്ടർ)
കണ്ണൂർ	എടക്കാട്	എടക്കാട്	35/2	0.0526
		കുറ്റിക്കകം	45/1, 47/1A, 48/7, 48/2, 48/1, 48/3, 48/4	0.1994
		ആകെ		0.2520

1.4 പരിഗണിക്കപ്പെട്ട ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ

നിലവിലുള്ള നടപ്പാലവും അതിലേക്കുള്ള നടവഴിയും ഉൾപ്പെടുത്തി പാലത്തിന്റെ അനുബന്ധ റോഡിനെ രണ്ട് പ്രധാന റോഡുകളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന വിധത്തിലും, ഏറ്റവും കുറവ് പ്രത്യാഘാതം വരുന്ന രീതിയിലുമാണ് പുതിയ പാലത്തിന്റെ പദ്ധതി രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത് പദ്ധതിക്ക് മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിഗണിച്ചതായി വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടില്ല.

1.5 സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 0.2520 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്കും കുടുംബങ്ങൾക്കും വിവിധങ്ങളായ വിപരീത പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ ഇടയുണ്ടെന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം മനസിലാക്കുന്നു. എടക്കാട് ദേശത്ത് നിന്നും നിന്ന് 0.0526 ഹെക്ടർ സ്ഥലവും, കുറ്റിക്കകം ദേശത്ത് നിന്നും 0.1994 ഹെക്ടർ സ്ഥലവുമാണ് ഏറ്റെടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ വിലയിരുത്തുന്നതിനു വേണ്ടി പഠന സംഘം പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിക്കുകയും ഭൂവുടമകളെ നേരിട്ടും ടെലിഫോൺ മുഖാന്തിരവും ബന്ധപ്പെട്ട് സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെ വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്തു. എടക്കാട് വില്ലേജിലെ 7 ഭൂവുടമകളിൽ നിന്നാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം ഇത്തരത്തിൽ വിവരശേഖരണം നടത്തിയത്.

ഭൂമിയുടെ അളവ് കുറയുക, കൃഷി / മരങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുക, പീടിക മുറി നഷ്ടപ്പെടുക, വരുമാനം, ഉപജീവന മാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെടുക എന്നിവയാണ് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി നിലവിലെ രൂപരേഖപ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പൊതുവിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുണ്ടെന്ന് പഠന സംഘം മനസിലാക്കിയ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ.

പഠനത്തിൽ പങ്കെടുത്തവർ നൽകിയ വിവരമനുസരിച്ച് ഓരോ ഭൂവുടമക്കും നേരിടേണ്ടി വരുന്ന പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ പട്ടികയായി ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക 1.5.1: പദ്ധതിയുടെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ	ആഘാതബാധിതമാകുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം	വിശദീകരണം
ഭൂമി പദ്ധതിബാധിതമാകൽ			
1	കൈവശഭൂമി അളവ് കുറയൽ/ നഷ്ടമാകൽ	7 ഭൂവുടമകൾ	<ul style="list-style-type: none"> ആകെ 7 ഭൂവുടമകളുടെ കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവാണ് കുറയുന്നത്.
വീട് / വ്യാപാര വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ / മറ്റ് കെട്ടിടങ്ങൾ / മറ്റ് സൗകര്യങ്ങൾ			
2	കെട്ടിടങ്ങൾ/ മറ്റ് സൗകര്യങ്ങൾ	1 ഭൂവുടമ	<ul style="list-style-type: none"> ഒരു ഭൂവുടമയുടെ വാടകക്ക് നൽകിയിരിക്കുന്ന പീടിക മുറി (ടെലറിങ്ങ് ഷോപ്പ്) പിന്നീട് ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയാത്ത വിധം ബാധിക്കപ്പെടും. പീടികമുറി പൊളിക്കുമ്പോൾ ചേർന്നുള്ള സഹോദരന്റെ കടമുറികൾ കൂടി ബാധിക്കാൻ സാധ്യത
കൃഷി / ഫല വൃക്ഷങ്ങൾ / മരങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ			
3	ഫല വൃക്ഷങ്ങൾ / മരങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ	5 ഭൂവുടമകൾ	<ul style="list-style-type: none"> തെങ്ങ്, വാഴ, ആൽ, മറ്റ് മരങ്ങൾ.
ഉപജീവനമാർഗം / വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ			
4	ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടമാകൽ	1 വാടകക്കാരൻ	<ul style="list-style-type: none"> പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്ന ടെലറിങ്ങ് ഷോപ്പിൽ നിന്നും ലഭിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന കുടുംബത്തിന്റെ ആകെയുള്ള വരുമാനം നഷ്ടപ്പെടുമെന്ന് വാടകക്കാരൻ അറിയിച്ചു. പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് (റോഡറികിലായി) 15 വർഷത്തോളമായി തട്ട് കട നടത്തുന്ന ഖാലിദ് എന്ന വ്യക്തിയുടെ ഉപജീവന മാർഗ്ഗവും പദ്ധതി വരുന്നതോട് കൂടി ബാധിക്കപ്പെടും.
5	വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ	3 ഭൂവുടമകൾ	<ul style="list-style-type: none"> ഒരു ഭൂവുടമയുടെ പീടിക മുറി ബാധിക്കപ്പെടുമ്പോൾ, വാടകയിനത്തിൽ ലഭിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന വരുമാനം നഷ്ടപ്പെടും. 2 ഭൂവുടമകളുടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ബാധിക്കപ്പെടുന്ന തെങ്ങ്, വാഴ എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള അവരുടെ

			വരുമാനം നഷ്ടപ്പെടും.
മറ്റ് പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ			
5	ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ/അപകട സാധ്യതകൾ		നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ പൊടിശല്യം, ശബ്ദ മലിനീകരണം എന്നിവയ്ക്കുള്ള സാധ്യതകൾ
6	പരിസര മലിനീകരണം.		നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ മൂലം.

1.6. ലഘൂകരണ നടപടികൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013, കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, കൂടാതെ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ വകുപ്പ് കാലാകാലങ്ങളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പോളിസിക്ൾ (23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD & 29/12/2017 തീയതിയിലെ G.O(Ms)No.448/2017/ RD) പ്രകാരവും നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതാണ്.

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം കണ്ടെത്തിയ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും, പദ്ധതിയുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും, പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും പട്ടിക 1.6.1. ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 1.6.1. സംഭവ്യമായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ലഘൂകരണ നടപടികളും

ക്രമ നമ്പർ	സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം	ലഘൂകരണ നടപടി
1	കൈവശഭൂമി നഷ്ടമാകൽ/ അളവ് കുറയൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം
2	മറ്റ് നിർമ്മിതികൾ പദ്ധതി ബാധിതമാകൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനഃസ്ഥാപനവും
3	ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടമാകൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനഃസ്ഥാപനവും

4	വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം.
5	കൃഷി നഷ്ടമാകൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം.
6	ഗതാഗതം തടസ്സപ്പെടൽ	പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഗതാഗതം പൂർണ്ണമായി തടസ്സപ്പെടാത്ത വിധത്തിൽ മതിയായ മുൻകരുതലുകൾ സ്വീകരിക്കണം.
7	പദ്ധതിനിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ/ അപകട സാധ്യതകൾ	പദ്ധതിനിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടിശല്ല്യവും യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം. നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ തൊഴിലാളികളുടെയും പ്രദേശവാസികളുടെയും സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് മതിയായ മുൻകരുതലുകൾ സ്വീകരിക്കണം.
8	നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ യഥാസമയം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത് മൂലം ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പരിസര മലിനീകരണം.	പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായ, യഥാസമയം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.
9	വൃക്ഷങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ	പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടി മാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി തൈകൾ നട്ടു പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.

അദ്ധ്യായം 2

പദ്ധതിയുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ

2.1. പദ്ധതി നിർവ്വഹകർ, നിയന്ത്രണ ഘടന എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പശ്ചാത്തലം

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ നടാൽ പുഴക്ക് കുറുകെ നടാൽ, കിഴുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന നടാൽ പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹകരായി സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത് സർക്കാർ മരാമത്ത് പണികളുടെ ഡിസൈനിങ്ങ്, ആസൂത്രണം, നിർമ്മാണ നിർവഹണം, അറ്റകുറ്റ പണികൾ നടത്തൽ, മേൽനോട്ടം, എന്നിവ നിർവഹിക്കുന്നതിനായി രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള നിയമ പരമായ സ്ഥാപനമായ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിനെയാണ്. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013 അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, എൽ.എ. (ജനറൽ), തലശ്ശേരി ആയിരിക്കും.

പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് നിലവിലുള്ള നടപ്പാലത്തിന്റെ ശോചനീയാവസ്ഥയും, വാഹന ഗതാഗത യോഗ്യമായ പുതിയ ഒരു പാലത്തിന്റെ ആവശ്യകതയും കണക്കിലെടുത്ത് 2019-20 ലെ ബഡ്ജറ്റ് സെഷനിൽ ഗവൺമെന്റ് ഈ പദ്ധതിയെ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും, അതേ തുടർന്ന് ULCCS Ltd. പുതിയ പാലത്തിന്റെ ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻസ് വർക്ക് നടത്തുകയും, ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിന്റെ ഡിസൈൻ വിഷിയിൽ നിന്നും ഒരു താൽക്കാലിക ഡിസൈൻ ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. തുടർന്ന് ഡിസൈൻ വിഷിയിൽ നിന്നും ലഭ്യമായ ഈ ഡിസൈനിന്റെയും മറ്റ് ബന്ധപ്പെട്ട റിപ്പോർട്ടുകളുടേയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി 459 ലക്ഷം രൂപയുടെ എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്തു.

2.2. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യത്തിന് പദ്ധതി എങ്ങിനെ അനുയോജ്യമാകുന്നു എന്നതുൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ യുക്തി

റോഡുകൾ, പാലങ്ങൾ എന്നിവ നിർമ്മിച്ച് യാത്രാസൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്നത് രാജ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധി വാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 2(b) യിൽ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യങ്ങളിൽ പാലങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനവും ഉൾപ്പെടുന്നു.

2.3. പദ്ധതിയുടെ സ്ഥലം, ലക്ഷ്യം, ചെലവ് തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഫോറം നമ്പർ 2 ൽ അർത്ഥനാധികാരി സമർപ്പിച്ച അർത്ഥനാപത്രം അനുസരിച്ച് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 0.2520 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടത്. എടക്കാട് ദേശത്തു നിന്ന് 0.0526 ഹെക്ടർ സ്ഥലവും, കുറ്റിക്കകം ദേശത്തു നിന്ന് 0.1994 ഹെക്ടർ സ്ഥലവുമാണ് ഏറ്റെടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. നിലവിലെ ഡിസൈൻ പ്രകാരം പുതിയ പാലത്തിന്റെ അലൈൻമെന്റും അപ്രോച്ച് റോഡും കടന്ന് പോകുന്നത് 7 സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ ഭൂമിയിലൂടെയാണ്.

കുറ്റിക്കകം, എടക്കാട് ദേശങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന നടാൽ പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് പദ്ധതിയിലൂടെ പ്രദേശവാസികളുടെ കണ്ണൂർ ടൗണിലേക്കും മറ്റുമുള്ള ഗതാഗതം സുഗമമാക്കി, അതിലൂടെ അവരുടെ കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. കൂടാതെ, പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്ര വികസനവും, യാത്രികരുടെ യാത്രാ സമയവും ഇന്ധനവും ലാഭിക്കുക എന്നതും പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണവും, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ ചെലവും, സൈഡ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ വർക്ക്സ്, റോഡ് സുരക്ഷ സംവിധാനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ ചെലവായി കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നത് 459 ലക്ഷം രൂപയാണ്.

2.4. ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിശോധിക്കൽ

നിലവിലുള്ള നടപ്പാലവും അതുപോലെ പുഴയുടെ പടിഞ്ഞാറ് ഭാഗത്ത് അതിലേക്കുള്ള നടവഴിയും ഉൾപ്പെടുത്തി പാലത്തിന്റെ അനുബന്ധ റോഡിനെ രണ്ട് പ്രധാന റോഡുകളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന വിധത്തിലും, ഏറ്റവും കുറവ് പ്രത്യാഘാതം വരുന്ന

രീതിയിലുമാണ് പുതിയ പാലത്തിന്റെ പദ്ധതി രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത് പദ്ധതിക്ക് മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിഗണിച്ചതായി വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടില്ല.

2.5. പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ

പദ്ധതി ഒരു ഘട്ടത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

2.6. പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖ, വലിപ്പം, സൗകര്യങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുടെ നിലവിലെ അലൈൻമെന്റ് പ്രകാരം പാലത്തിന്റെ ആകെ നീളം 28.90 മീറ്ററും, വീതി 11.00 മീറ്ററുമാണ്. ഇതിൽ, 7.50 മീറ്റർ വീതിയിൽ ക്യാരേജ്വേയും ഇരുവശങ്ങളിലും 1.50 മീറ്റർ വീതിയിലുള്ള നടപ്പാതയും ഉൾപ്പെടുന്നു. കൂടാതെ, പാലത്തിനെ ടാർ റോഡുകളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ്, അനുബന്ധ റോഡിന്റെ സംരക്ഷണത്തിനായി വശങ്ങളിൽ ബെൽറ്റ്, ഡ്രെയിനേജ് സൗകര്യം, റീറ്റെയ്നിങ്ങ് വാൾ, പാലത്തിന്റെ കാരേജ് വേയിൽ നിന്നും മഴവെള്ളം ശരിയായ രീതിയിൽ ഒഴുക്കി കളയുന്നതിനുള്ള ഡ്രെയിൻ സ്പന്ദുകൾ, ആവശ്യമായ ലൈറ്റിങ്ങ് സൗകര്യങ്ങൾ, റോഡ് സൈനുകൾ, മാർക്കിങ്ങ്സ്, സിഗ്നലുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള റോഡ് സുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾ, റിവർ പ്രൊട്ടക്ഷൻ വർക്കുകൾ, തുടങ്ങിയ സൗകര്യങ്ങളും പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

2.7. അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത

പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ പദ്ധതിപ്രദേശത്തുള്ള വസ്തുവകകളിലേക്ക് മതിയായ പ്രവേശനം തടസ്സപ്പെടാത്ത രീതിയിലുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തണം. കൂടാതെ, നിലവിലുള്ള പാലത്തിലൂടെയുള്ള യാത്ര തടസ്സപ്പെടുന്ന ഘട്ടത്തിൽ പകരം സംവിധാനം ഒരുക്കുന്നത് പരിഗണിക്കണം.

2.8. ആവശ്യമായ സ്ഥിരവും താൽക്കാലികവുമായ തൊഴിൽ ശക്തി

പദ്ധതി നിർമ്മാണത്തിന് മത്സരാധിഷ്ഠിത അപേക്ഷകളിൽ നിന്ന് പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് കരാറുകാരനെ നിയമിക്കും. കരാറിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകളനുസരിച്ച് കരാറുകാരൻ ജോലികൾ നിർവ്വഹിക്കണം. ആധുനിക യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ സഹായത്തോടെ സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധരും അല്ലാത്തവരുമായ തൊഴിലാളികളുടെ സേവനം ഉപയോഗിച്ചായിരിക്കും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നത്.

2.9. മുൻപേ നടത്തിയ സാമൂഹ്യ/ പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാഘാതവിലയിരുത്തൽ/സാങ്കേതിക സാധ്യതാ പഠനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ

സോയ്ൽ ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ (മണ്ണ് പരിശോധന), ഹൈഡ്രോളജിക്കൽ സർവ്വെ, എന്നിവയാണ് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന് മുമ്പേ നടത്തിയ പഠനങ്ങൾ. രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ് നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖയാണിത്. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി മറ്റ് പഠനങ്ങൾ നടന്നതായ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല.

2.10. ബാധകമായ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും

കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ നടാൽ പുഴക്ക് കുറുകെ നടാൽ പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണത്തിന് വേണ്ടി കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്നും സ്മലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം, പുനഃരധിവാസം, പുനഃസ്ഥാപനം എന്നിവയെ സംബന്ധിക്കുന്ന നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013
- ❖ കേരളഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015
- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ-റവന്യൂ(ബി) വകുപ്പ് 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരമുള്ള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നയം.
- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ(ബി)വകുപ്പിന്റെ 29/12/2017 തീയതിയിലെ G.O(MS) No.448/ 2017/RD പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നയം.
- ❖ വിവരവകാശ നിയമം 2005

അദ്ധ്യായം 3

പഠനസംഘം, പഠനസമീപനം, പദ്ധതിശാസ്ത്രം

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ നടാൽ - കിഴുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന നടാൽ പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്നും ഏകദേശം 0.2520 ഹെക്ടർ ഭൂമി, ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് ടി നിയമത്തിന്റെ വകുപ്പ് 4(1) അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരം സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുന്നതിനും സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനും രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച്, രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്, കളമശ്ശേരിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തി കൊണ്ട് കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടർ 2024 ജൂൺ 07 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKNR/12922/2023-C7, തീയതി 2024 ജൂൺ 06 പ്രകാരം ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. തദനുസൃതമായി സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ യൂണിറ്റിൻ്റെ പഠന സംഘം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലൂടെ പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തി.

3.1. പഠന സംഘാംഗങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരങ്ങൾ

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ യൂണിറ്റിൻ്റെ അധ്യക്ഷയായ രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ചിൻ്റെ ഡയറക്ടറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വിവിധ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേ കളും സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനങ്ങളും നടത്തിയ അനുഭവ സമ്പത്തുള്ള 7 അംഗങ്ങളടങ്ങുന്ന ടീമാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള വിവരങ്ങളുടെ ശേഖരണവും വിശകലനവും ഏകോപനവും നടത്തി കരട് രേഖ തയ്യാറാക്കിയത്.

പഠന സംഘത്തിൻ്റെ വിവരങ്ങൾ പട്ടിക 3.1.1 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 3.1.1. പഠന സംഘം

ക്രമ നമ്പർ	പേര്	വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത പദവി	പ്രവർത്തന പരിചയം
1	ഡോ. ഫാ.സാജു എം. ഡി	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, എം.ഫിൽ, പി.എച്ച്.ഡി., ചെയർപേഴ്സൺ	അധ്യാപന ഗവേഷണ മേഖലയിൽ 14 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
2	ഡോ:ബിനോയ് ജോസഫ്	എം.എ (എച്ച്.ആർ.എം), പി.എച്ച്.ഡി., എൽ.എൽ.ബി കൺസൾട്ടന്റ്	അധ്യാപന, ഗവേഷണ, പരിശീലന മേഖലകളിൽ 27 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
3	ഡോ. ഫാ. ഷിന്റോ ജോസഫ്	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, എം.ഫിൽ, പി.എച്ച്.ഡി. കൺസൾട്ടന്റ്	അധ്യാപന ഗവേഷണ മേഖലയിൽ 6 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
4	മീന കുരുവിള	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, കൺസൾട്ടന്റ്	വികസനമേഖലയിൽ 37 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
5	ബിജു സി.പി.	ബി.എ, ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ഓഫീസർ	വികസനമേഖലയിൽ 30 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
6	വിനയൻ വി എസ്സ്	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ്	വികസനമേഖലയിൽ 20 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
7	ഫിലോമിന കെ.എ.	ഡാറ്റാ എൻട്രി ഓപ്പറേറ്റർ	30 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം

3.2. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച പദ്ധതിശാസ്ത്രം, വിവര ശേഖരണത്തിനുപയോഗിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ സാങ്കേതിക രീതി എന്നിവയെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും, ടി മാർഗ്ഗങ്ങളും പദ്ധതിശാസ്ത്രവും ഉപയോഗിച്ചതിന്റെ യുക്തിയും.

പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്കും വ്യക്തികൾക്കും പദ്ധതി മൂലമുണ്ടായേക്കാവുന്ന വിവിധങ്ങളായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക കൂടാതെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിനാവശ്യമായ വിവരശേഖരണത്തിന് പ്രാഥമികവും ദ്വിതീയവുമായ മേഖലകൾ അപഗ്രഥനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്കും പ്രദേശത്തിനും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ പഠനത്തിനാവശ്യമായ

പ്രാഥമിക വിവരങ്ങളാണ്. പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശിച്ച് നിരീക്ഷണം നടത്തിയും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും കൂടാതെ പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം നടത്തിയുമാണ് പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചത്. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതം ഓരോ കുടുംബത്തിനും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും എന്നതിനാൽ പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന എല്ലാ കുടുംബങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പഠനമാണ് മാതൃകാ പരിശോധനാ രീതിയെക്കാൾ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന് അഭികാമ്യമാകുന്നത്.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘാംഗങ്ങൾ 13.08.2024 തീയതിയിൽ പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിക്കുകയും, പഠനത്തിന് വേണ്ടി തയ്യാറാക്കിയ ചോദ്യാവലി പരിശോധിച്ച് സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഏറ്റെടുക്കുന്ന വസ്തുവിന്റെ തരം, നിലവിലെ ഉപയോഗം, വസ്തു കൈവശമായ കാലാവധി, കുടുംബാംഗങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ, കുടുംബത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക-സാമൂഹിക അവസ്ഥ, പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിനെക്കുറിച്ചും കുടുംബങ്ങൾക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ചോദ്യങ്ങൾ ടി ചോദ്യാവലിയിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. തുടർന്ന് പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന ഭൂവുടമകളുടെ ഭവന സന്ദർശനം നടത്തിയും ടെലിഫോണിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും ടി ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് അഭിമുഖം നടത്തി വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു.

പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ അർത്ഥനാധികാരിയായ കണ്ണൂർ പൊതുമരാമത്ത് (പാലം) വിഭാഗം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ എൽ.എ. (ജനറൽ), തലശ്ശേരി കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നുമാണ് ലഭിച്ചത്. കൂടാതെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമപരമായ ചട്ടക്കൂടുകളും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 പ്രകാരമുള്ള നഷ്ടപരിഹാര നടപടികളെക്കുറിച്ചും പഠനസംഘം മനസ്സിലാക്കി.

സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെയും അഭിമുഖത്തിലൂടെയും ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി വിശകലനം ചെയ്ത് ക്രോഡീകരിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖ പദ്ധതി ബാധിത

കുടുംബങ്ങൾക്ക് മുൻകൂട്ടി അറിയിപ്പ് നൽകി സംഘടിപ്പിക്കുന്ന പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ അവതരിപ്പിച്ച് വിശകലനം ചെയ്യും. പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ പദ്ധതി ബാധിതർ ഉന്നയിക്കുന്ന അഭിപ്രായങ്ങളും ആശങ്കകളും ആയതിന് ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ നൽകുന്ന മറുപടിയും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ അന്തിമരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നത്.

പട്ടിക 3.2.1. പഠനത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ

തീയതി	ഘട്ടങ്ങൾ
07.06.2024	പഠനം നടത്തുന്നതിന് രാജഗിരി ഔട്ട് റീച്ച്, കളമശ്ശേരിയെ നിയോഗിച്ച് കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടറുടെ വിജ്ഞാപനം കേരള ഗസറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.
13.08.2024	പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സംയുക്ത സന്ദർശനം, ചോദ്യാവലി പരിശോധന & പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേ
14.08.2024	ടൈപ്പോൺ മുഖാന്തിരം പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേ
20.08.2024	പ്രാഥമിക & ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യൽ
19.09.2024	സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം - കരട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കൽ
15.10.2024	പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങ്

3.3. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച മാതൃകാപരിശോധനാ രീതി

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതം ഓരോ കുടുംബത്തിനും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും എന്നതിനാൽ പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന എല്ലാ കുടുംബങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പഠനമാണ് മാതൃകാ പരിശോധനാ രീതിയെക്കാൾ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന് അഭികാമ്യമാകുന്നത്. ആയതിനാൽ പഠന സംഘം പദ്ധതി പ്രദേശം മുഴുവനായും സന്ദർശിക്കുകയും പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന 7 ഭൂവുടമകളെ കണ്ടെത്തുകയും, അവരിൽ നിന്ന് സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെ വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്യും.

3.4. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങളെയും അവ ലഭ്യമായ സ്രോതസ്സുകളെയും കുറിച്ചുള്ള അവലോകനം

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് പ്രാഥമികവും ദ്വിതീയവുമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്കും

പ്രദേശത്തിനും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ പഠനത്തിനാവശ്യമായ പ്രാഥമിക വിവരങ്ങളാണ്. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശിച്ച് നിരീക്ഷണം നടത്തിയും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം നടത്തിയുമാണ് പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചത്. കൂടാതെ, പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ പിന്നീട് ഇതോടൊപ്പം കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതാണ്.

പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങളും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ റവന്യൂ രേഖ പ്രകാരമുള്ള വിവരങ്ങളുമാണ് പഠനത്തിന് ആവശ്യമായ ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ. അർത്ഥനാധികാരിയായ കണ്ണൂർ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ്, (പാലം) വിഭാഗം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ, എൽ.എ. (ജനറൽ), തലശ്ശേരി കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നുമാണ് ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചത്. കൂടാതെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമവും അതിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ് കാലാകാലങ്ങളിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങളും നയങ്ങളും പരിശോധിച്ചു.

പട്ടിക 3.4.1.: പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങൾ, വിവര സ്രോതസ്സുകൾ.

തരം	വിവരങ്ങൾ	സ്രോതസ്സ്
പ്രാഥമിക വിവരങ്ങൾ	പദ്ധതി പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, ഭൂമിയുടെ നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ	<ul style="list-style-type: none"> പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശനവും നിരീക്ഷണവും പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന ഭൂവുടമകളും അല്ലാത്തവരുമായ കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്ന് സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെ വിവരശേഖരണം. പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം
ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ	പദ്ധതിയുമായ് ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ റവന്യൂ രേഖ പ്രകാരമുള്ള വിവരങ്ങൾ	<ul style="list-style-type: none"> കണ്ണൂർ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് (പാലം) വിഭാഗം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ കാര്യാലയം സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ, എൽ.എ. (ജനറൽ), തലശ്ശേരി

3.5. തത്പര കക്ഷികളുമായി നടത്തിയ കുടിയാലോചന, പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് എന്നിവയുടെ സംക്ഷിപ്ത വിവരങ്ങൾ

പഠനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തിയ വിവിധ നടപടികളുടെ ചുരുക്കം:

- ❖ അർത്ഥനാധികാരിയിൽ നിന്നും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും ലഭിച്ച വിവരങ്ങളുടെ പഠനം.
- ❖ പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സന്ദർശനം.
- ❖ പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ സർവ്വെ
- ❖ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖ തയ്യാറാക്കലും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തലും.
- ❖ പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ്

അദ്ധ്യായം 4

സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യ നിർണ്ണയം

4.1. ഭൂപടത്തിന്റെയും സ്ഥലത്തെ പ്രാഥമിക സ്ത്രോതസ്സുകളുടെയും സഹായത്തോടെ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ വിവരണം.

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷൻ പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന നടാൽ പുഴക്ക് കുറുകെ നടാൽ, കിഴുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന നടാൽ പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുക എന്നതാണ് നിലവിലെ പദ്ധതി. മുമ്പ് കണ്ണൂർ എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് പേരിലറിയപ്പെട്ടിരുന്ന, കണ്ണൂർ ജില്ലയുടെ ഭരണ തലസ്ഥാനമായ കണ്ണൂർ നിലവിൽ ഒരു മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനാണ്. കോലത്ത്നാടുൾപ്പെടെയുള്ള നാല് പ്രധാനപ്പെട്ട രാജ വംശങ്ങളുടെ തലസ്ഥാനമായിരുന്നു കണ്ണൂർ. ബ്രട്ടീഷ് ഇന്ത്യ ഭരണകാലത്ത് 1865 ലെ മദ്രാസ് ആക്ട് 10 പ്രകാരം 1866 നവംബർ 1 നാണ് കണ്ണൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി രൂപീകൃതമായത്. മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനായി അപ്ഗ്രേഡ് ചെയ്യപ്പെട്ടത് 2015 ലാണ്. നിലവിൽ 55 ഡിവിഷനുകളാണ് കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷനുള്ളത്. അതിൽ 33, 35 ഡിവിഷനുകളിൽ ഉൾപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങളാണ് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. നടാൽ പുഴക്ക് ഇരുവശങ്ങളിലുമുള്ള എടക്കാട്, കുറ്റിക്കകം ദേശങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സ്ഥലങ്ങളാണ് നിലവിലെ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്നത്.

4.2. പദ്ധതിയുടെ സ്വാധീനം മൂലം മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രത്യാഘാതം.

(ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റേത് മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല)

പദ്ധതി നിലവിൽ വരുമ്പോൾ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്ന് 0.2520 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്കും ഏതാനും കുടുംബങ്ങൾക്കും വിവിധങ്ങളായ വിപരീത പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ ഇടയുണ്ടെന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം മനസിലാക്കുന്നു. സ്ഥലം, മരങ്ങൾ, കൃഷി, വരുമാനം, ഉപജീവന മാർഗ്ഗം എന്നിവയാണ് പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്ക് പ്രധാനമായും ബാധിക്കപ്പെടുന്നത്. പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ അദ്ധ്യായം 1 ൽ 1.5 ൽ വിശദമായി നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

4.3. പദ്ധതിയ്ക്കാവശ്യമായ മൊത്തം ഭൂമി

പദ്ധതിയുടെ അർത്ഥനാധികാരിയായ കണ്ണൂർ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് (പാലം) വിഭാഗം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയർ സമർപ്പിച്ച അർത്ഥനാപത്രത്തിൽ 0.2520 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതായി പറയുന്നത്. ഇതിൽ എടക്കാട് ദേശത്ത് നിന്നും 0.0526 ഹെക്ടറും കുറ്റിക്കകം ദേശത്ത് നിന്നും 0.1994 ഹെക്ടറും ഉൾപ്പെടുന്നു.

4.4. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സമീപത്ത് പൊതു വിനിയോഗത്തിലുള്ള സ്ഥലം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ നിലവിലെ ഉപയോഗം

ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് സമീപത്തായി നിലവിലുള്ള നടപ്പാലവും അതിലേക്കുള്ള നടവഴിയും ഒഴികെ മറ്റൊരു സ്ഥലവും പൊതുവിനിയോഗത്തിലുള്ളതായി ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

4.5 നേരത്തെ വാങ്ങിയതോ, അന്യായീനപ്പെട്ടതോ, പണയപ്പെടുത്തിയതോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റെടുത്തതോ ആയ ഭൂമി, ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ ഭൂഭാഗത്തിന്റെയും പദ്ധതിപ്രകാരമുള്ള ഉപയോഗം

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി നേരത്തെ ഭൂമി വാങ്ങുകയോ, ഏറ്റെടുക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല.

4.6. ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഗുണവും പ്രദേശവും

നാളത് ഭൂസ്ഥിതി പ്രകാരം കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കുന്ന 0.2520 ഹെക്ടർ ഭൂമി നിലം, തോട്ടം വിഭാഗങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. കൂടാതെ, പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങൾ കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷന്റെ 33, 35 വാർഡുകളിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളാണ്. പഴയ ദേശീയ പാതയോട് ചേർന്ന് കിടക്കുന്ന പ്രദേശമായതിനാൽ തന്നെ ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലം ഏറെക്കുറെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെയെല്ലാം പ്രാപ്യതയുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും പുഴയുടെ പടിഞ്ഞാറ് വശത്തുള്ള നിവാസികൾക്ക് വാഹനവുമായി ദേശീയ പാതയിലെത്തണമെങ്കിൽ കുറച്ച് ദൂരം കൂടുതൽ സഞ്ചരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നിലവിലെ പാലം പണി പൂർത്തീകരിച്ച് കഴിഞ്ഞാൽ ആ പ്രശ്നത്തിന് ഒരു പരിഹാരമാവും.

4.7. ആഘാതബാധിത ഭൂമിയുടെ തരവും നിലവിലെ ഉപയോഗവും, കൃഷി ഭൂമിയാണെങ്കിൽ ജലസേചനം, വിള തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ

വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ട സർവ്വെ നമ്പരുകളുടെ 7 ഉടമകളെയാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം കണ്ടെത്തി സർവ്വെ ചെയ്തത്. ടി ഉടമകളിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച വിവരമനുസരിച്ച്, പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ തരം, പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം എന്നീ വിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ തരം

സർവ്വെയിൽ പങ്കെടുത്ത് ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിവരം നൽകിയ ഭൂവുടമകൾ എല്ലാം തന്നെ തങ്ങളുടെ സ്ഥലം നിലം അല്ലെങ്കിൽ തോട്ടം വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതാണെന്ന് അറിയിച്ചു.

പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം

പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്ന സ്ഥലങ്ങളുടെ നിലവിലെ ഉപയോഗം വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, ഒരു ഭൂവുടമ പീടിക മുറിയായും, മറ്റൊരാൾ താമസത്തിനായും, മറ്റ് അഞ്ച് ഭൂവുടമകൾ കൃഷിക്കായൊ, പറമ്പായൊ, തരിശുഭൂമിയായൊ ഉപയോഗിച്ചു വരുന്ന സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. തെങ്ങ്, കവുങ്ങ്, വാഴ, തുടങ്ങിയവയാണ് പ്രധാന വിളകൾ. സമീപത്തുള്ള നടാൽ പുഴയിലെ വെള്ളമാണ് ജലസേചനത്തിനായി പ്രധാനമായും ആശ്രയിക്കുന്നത്.

4.8. കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ്, ഉടമസ്ഥതയുടെ രീതി, സ്ഥലത്തിന്റെ കിടപ്പ്, വാസയോഗ്യമായ വീടുകളുടെ എണ്ണം

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സർവ്വെ നമ്പരുകളിലുള്ള, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം കണ്ടെത്തിയ 7 ഭൂവുടമകളിൽ നാല് ഉടമകളുടേത് വ്യക്തിഗത ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള സ്ഥലമാണ്. എന്നാൽ, മറ്റ് മൂന്ന് സ്ഥലങ്ങൾ കൂട്ടുടമസ്ഥതയിലുള്ളതാണ്. ടി സ്ഥലങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥത നാലോ അതിലധികമോ വ്യക്തികളുടെ പേരിലാണ്. നിർദ്ദിഷ്ട സ്ഥലങ്ങൾ ഉടമകൾക്ക് കൈവശമായ രീതി പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, വ്യക്തിഗത ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള രണ്ട് സ്ഥലങ്ങൾ ഒഴികെ, ബാക്കി എല്ലാം നിലവിലെ ഭൂവുടമകൾക്ക് പാരമ്പര്യമായി ലഭിച്ചതാണ്. മറ്റ് രണ്ട് സ്ഥലങ്ങൾ ഉടമകൾ വാങ്ങിയതാണ്.

ഉടമകൾക്ക് പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് കൈവശമായ ഭൂമിയുടെ അളവ്

പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന പിന്നറായി വില്ലേജിലെ 3 ഭൂവുടമകൾക്ക് പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് കൈവശമായ ഭൂമിയുടെ അളവ് ഒരേക്കറിയും രണ്ടര ഏക്കറിയും ഇടയിലാണ്. എന്നാൽ, 2 ഭൂവുടമകൾക്ക് കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ് 25 സെന്ററിയും ഒരു ഏക്കറിയും ഇടയിലും, മറ്റ് 2 പേർക്ക് രണ്ട് സെന്റിൽ താഴെയാണ്.

4.9. കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലത്തെ ഭൂമി കൈമാറ്റവും, വിലയും, ഉപയോഗവും

സർവ്വെയിൽ ലഭ്യമായ വിവരമനുസരിച്ച് പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്ന ഭൂവുടമകളിൽ യാതൊന്നിലും കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലമായി ഭൂമി കൈമാറ്റമോ മറ്റ് വ്യവഹാരങ്ങളോ നടന്നിട്ടില്ല.

അദ്ധ്യായം - 5

ആഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങളെക്കുറിച്ചും വസ്തുവകകളെക്കുറിച്ചുമുള്ള കണക്ക്

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ നടാൽ പുഴക്ക് കുറുകെ നടാൽ, കിഴുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന നടാൽ പാലം, നിർമ്മാണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 0.2520 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പ്രത്യാഘാത ബാധിതമാകുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങളും അവർക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

5.1. കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം

ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ പ്രത്യക്ഷവും പരോക്ഷവുമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമകളെ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യക്ഷ ആഘാത ബാധിതരായും ഉപജീവനത്തിനായോ താമസത്തിനായോ വഴിക്കോ മറ്റേതെങ്കിലും അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തെ ആശ്രയിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളെ പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാത ബാധിതരായും കാണേണ്ടതാണ്. നടാൽ പാലം അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണത്തിനായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ, പ്രത്യക്ഷ ആഘാത ബാധിതരും, പരോക്ഷ ആഘാത ബാധിതരും ഉൾപ്പെടുന്നു.

5.1.1. പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യക്ഷ പ്രത്യാഘാത ബാധിത കുടുംബങ്ങൾ

(ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമകൾ)

നടാൽ പാലം അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷന്റെ 33, 35 ഡിവിഷനുകളിൽ നിന്നായി ഏകദേശം 0.2520 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പ്രസ്തുത സ്ഥലങ്ങളുടെ 7 ഉടമകളെയാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം കണ്ടെത്തിയത്. പ്രസ്തുത ഉടമകളുടെ പേരും ഓരോരുത്തർക്കും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും പട്ടിക 5.1.1ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 5.1.1 ഭൂവുടമകൾ, ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള നഷ്ടങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഉടമയുടെ പേരും അഡ്രസ്സും	സർവ്വേ നമ്പർ	പ്രത്യഘാതം
1	പുതിയോന്നൻ പത്മനാഭൻ, കരുണാകരൻ, രമണി ശ്രീമതി, പ്രേസാഗർ, ഈർപ്പശ്ശിക്കാവ് റോഡ്, നടാൽ, എടക്കാട്, കണ്ണൂർ, 9946485462/	48	<ul style="list-style-type: none"> ▪ സ്മലം ▪ കമ്പി വേലി ▪ തെങ്ങ് ▪ മരങ്ങൾ
2	പുതിയോന്നൻ കണ്ണൻ ഭാര്യ മീനാക്ഷി എം. മുതൽപേർ (6 പേർ), പൊതി, കിഴുന്ന പി.ഒ. തോട്ടുട വഴി, കണ്ണൂർ	48/330	<ul style="list-style-type: none"> ▪ സ്മലം ▪ തെങ്ങ്
3	സഹദേവൻ, വരപ്രസാദം, കുറ്റിക്കാവ് പി.ഒ, നടാൽ 8921223292	48/821	<ul style="list-style-type: none"> ▪ സ്മലം ▪ തെങ്ങ്
4	ദിവാകരൻ, തുഷാരൊ, നടാൽ, കുറ്റിക്കാവ്	45/108, 110, 337	<ul style="list-style-type: none"> ▪ സ്മലം
5	കൃഷ്ണൻ, മാടായി, നമ്പർ 109, 1 st ഫ്ലോർ, മംമത, എലൈറ്റ് അപ്പാർട്ട്മെന്റ്, 2153, ലെജൂട്ട് റോഡ്, ജനത കോളനി, ദൊദകാനള്ളി, ബാംഗ്ലൂർ-560035, 8197651325	35/2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ പീടിക മുറി ▪ പീടികമുറി പൊളിക്കുമ്പോൾ ചേർന്നുള്ള സഹോദരന്റെ കടമുറികൾ കൂടി ബാധിക്കാൻ സാധ്യത
6	റായിസ്, അയ്ഷ മൻസിൽ, മുഴപ്പിലങ്ങാട്.പി.ഒ, 8138807040	35/2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ സ്മലം ▪ തെങ്ങ്
7	റാഫി, റായിസ്, അനീസ്, ലത്തീഫ്, അയ്ന മൻസിൽ, മുഴപ്പിലങ്ങാട് പി.ഒ, 9995277760/8138807040	35/2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ സ്മലം ▪ തെങ്ങ്, ആൽമരം

5.2. വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ

വനാവകാശ നിയമത്തിൽ കീഴിൽ വരുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്നില്ല.

5.3. പൊതുവിഭവങ്ങൾ ആഘാതബാധിതമാകുന്നതു മൂലം ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

കുടുംബങ്ങൾ ഉപജീവനത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്ന പൊതുവിഭവങ്ങൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തില്ല

5.4 കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഏതെങ്കിലും പദ്ധതിയിലൂടെ ലഭിച്ച സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

സർക്കാർ നൽകിയിട്ടുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തില്ല

5.5 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന നഗരപ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങൾ നഗരപ്രദേശങ്ങൾ അല്ല.

5.6. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയിൽ പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

മൂന്ന് വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയെ പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തില്ല.

5.6.1. പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതർ

(ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നത് സ്വന്തം ഭൂമിയല്ലെങ്കിലും പരോക്ഷമായി ആഘാത ബാധിതരാകുന്നവർ)

പദ്ധതിബാധിതമാകുന്ന കെട്ടിടങ്ങളിൽ തങ്ങളുടെ ഉപജീവനത്തിനായി വാടകക്ക് 3 വർഷത്തിലധികമായി പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരും, പദ്ധതിബാധിതമാകുന്ന ഗവൺമെന്റ് ഭൂമിയിൽ തട്ട് കട നടത്തി ജീവിക്കുന്നവരും ഉണ്ട്. ഇവരെ പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതരായി കണക്കാക്കേണ്ടതാണ്. പ്രസ്തുത പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതരുടെ വിവരങ്ങൾ പട്ടിക 5.6.1.ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 5.6.1: പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതർ - വാടകക്കാർ / തൊഴിലാളികൾ

ക്രമ നമ്പർ	വാടകക്കാരൻ	പ്രവർത്തനം	പ്രവർത്തന കാലയളവ്	തൊഴിലാളികൾ	ഉടമ
1	രാജീവൻ, 9995006138	ടെയ്ലറിങ്ങ് ഷോപ്പ്	10 വർഷം		കൃഷ്ണൻ, മാടായി
2	പി.എൻ ഖാലിദ് 9947594309	തട്ടുകട	15 വർഷം		ഗവൺ മെന്റ് ഭൂമി

5.6.2. ഫലദായക വസ്തുക്കളുടെയും പ്രത്യേക സ്ഥലങ്ങളുടെയും വിവരപട്ടിക

പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന ഭൂവുടമകളുടെ സ്ഥലത്ത് ഫലവൃക്ഷങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ വിവിധ വൃക്ഷങ്ങൾ ഉണ്ട്. തെങ്ങ്, കവുങ്ങ്, ആൽ എന്നിവയാണ് പ്രധാന വൃക്ഷങ്ങൾ. കുടാതെ, പ്രദേശത്ത് വാഴ കൃഷിയും ഉണ്ട്.

അദ്ധ്യായം 6

സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സാംസ്കാരിക രൂപരേഖ

പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക സ്ഥിതിയെ കുറിച്ചാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. ജനസംഖ്യാപരമായ വിശദാംശങ്ങൾ, സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള ദുർബല ജനവിഭാഗം, പ്രദേശത്തെ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ജീവനോപാധി ബാധിതമായ കുടുംബങ്ങൾ, പദ്ധതി ബാധിതമായ ജനങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യവത്കരണം എന്നിവയും അനുബന്ധ വിവരങ്ങളുമാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

6.1 പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട കണ്ണൂർ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ 33, 35 ഡിവിഷനുകളിൽ നിന്നുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ ആണ്. പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, 2011 സെൻസസ് പ്രകാരം കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷനിൽ 232,486 അംഗങ്ങളാണ് ഉള്ളത്. ഇതിൽ 46.2 ശതമാനം പുരുഷന്മാരും 53.8 ശതമാനം സ്ത്രീകളുമാണ്. പട്ടിക ജാതി ജനസംഖ്യ 4.71 ശതമാനവും, പട്ടിക വർഗ്ഗ ജനസംഖ്യ 0.28 ശതമാനവും മാത്രമാണ്.

സാമൂഹ്യാഘാത പഠന സർവ്വേയിൽ പങ്കെടുത്ത 7 ഭൂവുടമകളിൽ, ഒരു ഭൂവുടമ മാത്രമാണ് പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്നത്. ഭൂവുടമകളുടെ സാമൂഹ്യ പശ്ചാത്തലം പരിശോധിച്ചാൽ, സർവ്വേയിൽ പങ്കെടുത്ത 7 കുടുംബങ്ങളിൽ അഞ്ച് കുടുംബങ്ങളും ഹിന്ദു മതത്തിൽ, മറ്റ് പിന്നോക്ക വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. മറ്റ് രണ്ട് കുടുംബങ്ങൾ മുസ്ലീം വിഭാഗത്തിലും ഉൾപ്പെടുന്നു. ബിസിനെസ്സ്, സ്വയം തൊഴിൽ, റിട്ടയേഡ് ഗവൺമെന്റ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, എന്നിവയാണ് ഈ കുടുംബങ്ങളിലെ പ്രധാന തൊഴിൽ മേഖലകൾ.

6.2. വരുമാനവും ദാരിദ്ര്യതലവും

ലഭ്യമായ വിവരം അനുസരിച്ച്, സർവ്വെയിൽ പങ്കെടുത്ത എല്ലാ ഭൂവുടമകളും ദാരിദ്ര്യ രേഖക്ക് മുകളിലുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്കുള്ള റേഷൻ കാർഡാണ് കൈവശം വച്ചിരിക്കുന്നത്.

6.3. ദുർബലജനവിഭാഗം

പദ്ധതി ബാധിത ഭൂവുടമകളിൽ നല്ലൊരു ശതമാനം 60 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ളവർ ആണ്. കുടാതെ, കുടുംബങ്ങളിലും 60 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ള അംഗങ്ങൾ ഉണ്ട്.

6.4 ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗവും ഉപജീവനമാർഗവും

പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം

നിലവിലെ ഉപയോഗം വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, 7 ഭൂവുടമകളും പദ്ധതിബാധിത ഭൂമി പ്രധാനമായും തെങ്ങിൻ പറമ്പായൊ, തരിശു ഭൂമിയായൊ ഉപയോഗിച്ച് വരുന്നു. ഇവയിൽ തെങ്ങ് കുടാതെ, വാഴ കൃഷിയും മറ്റ് മരങ്ങളും ബാധിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. കുടാതെ, ഒരു ഭൂവുടമയുടെ സ്ഥലം ടെയ്ലറിങ്ങ് ഷോപ്പ് നടത്തുന്നതിന് വേണ്ടി വാടകക്ക് നൽകിയിരിക്കുകയാണ്.

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ, മൂന്ന് ഭൂവുടമകൾക്ക് അവരുടെ വരുമാനം ബാധിക്കപ്പെടും. രണ്ട് ഉടമകൾക്ക് പദ്ധതി ബാധിത ഭൂമിയിലെ വാഴ/തെങ്ങിൽ നിന്ന് ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന വരുമാനം, മറ്റൊരു ഭൂവുടമക്ക് പദ്ധതി ബാധിത പീടിക മുറിയിൽ നിന്ന് ലഭിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വരുമാനം നഷ്ടപ്പെടുമെന്നറിയിച്ചു.

6.5. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ

പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്ത് സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇല്ല.

6.6. പ്രാദേശിക ഉപജീവന ഘടകങ്ങൾ

നടാൽ പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ, പദ്ധതി ബാധിത ഭൂവുടമകളിൽ ആരുടേയും ഉപജീവന മാർഗ്ഗം ബാധിക്കപ്പെടുന്നില്ല.

6.7. കുടുംബ ബന്ധങ്ങളും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനകളും

സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനകളുടെ വസ്തു വകകളൊന്നും ബാധിക്കപ്പെടുന്നതായി ശ്രദ്ധയിൽപെട്ടിട്ടില്ല.

6.8 ഭരണ സംഘടനകൾ

പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് ഭരണസംഘടനകളുടെ സ്ഥാപനങ്ങളില്ല.

6.9 രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ

രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകളുടെ വസ്തു വകകളൊന്നും ബാധിക്കപ്പെടുന്നതായി ശ്രദ്ധയിൽപെട്ടിട്ടില്ല.

6.10 സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിതമായ പൗരസംഘടനകൾ

പൗരസംഘടനകളുടെ വസ്തുവകകൾ ഏറ്റെടുക്കലിൽ ഉൾപ്പെട്ടതായി കാണുന്നില്ല.

6.11. പ്രാദേശീകവും ചരിത്രപരവുമായ പരിണാമപ്രക്രിയ

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷൻ പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന നടാൽ - കിഴുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന നടാൽ പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുക എന്നതാണ് നിലവിലെ പദ്ധതി. നിലവിൽ പ്രദേശത്ത് ഒരു നടപ്പാലം ആണ് ഉള്ളത്. ഈ പാലത്തിലൂടെ വാഹന ഗതാഗതം സാധ്യമല്ലാത്തതിനാലും, പാലം വളരെ അപകടകരമായ അവസ്ഥയിലാണ് നിൽക്കുന്നത് എന്നതിനാലും കിഴുന്ന, കുറ്റിക്കകം പ്രദേശങ്ങളെ പ്രധാന റോഡുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന വാഹന ഗതാഗത യോഗ്യമായ പദയാത്രികരുടേയും സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതുമായ സൗകര്യമുള്ള ഒരു പാലം ആവശ്യമാണ്. ഈ ഒരു ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് പുതിയ പാലത്തിന്റെയും അനുബന്ധ റോഡിന്റെയും നിർമ്മാണത്തിനായി ഗവൺമെന്റിലേക്ക് അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചത്. അതിൻ പ്രകാരം സംസ്ഥാന ഗവൺ മെന്റിന്റെ 2019-20 ബഡ്ജറ്റിൽ പദ്ധതി ഉൾപ്പെടുത്തുകയും, എന്ന കമ്പനി പാലത്തിന്റെ ഇൻ വെസ്റ്റിഗേഷൻ ജോലികൾ ആരംഭിക്കുകയും. ഇൻ വെസ്റ്റിഗേഷൻ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിന്റെ ഡിസൈൻ വിഷ് നടാൽ പാലം നിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെ ഒരു ഡിസൈൻ തയ്യാറാക്കി നൽകുകയും ചെയ്തു.

ടി പദ്ധതി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതോട് കൂടി പ്രദേശവാസികൾക്ക് ദൈനംദിന കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ടൗണിലേക്കും മറ്റും സഞ്ചരിക്കുന്നതിനായി പാലവും റോഡും വളരെയധികം സഹായകരമാവുകയും, അതിലൂടെ പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളുടെ കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുകയും ചെയ്യും. കൂടാതെ, പാലത്തിന്റെ കുറ്റിക്കകം കിഴുന്ന ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള പ്രദേശ വാസികൾക്ക് പഴയ ദേശീയ പാതയിലേക്കും തോട്ടട, കണ്ണൂർ എന്നിവിടങ്ങളിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുന്നതിനും എളുപ്പമാർഗ്ഗമായും ഈ പാലത്തെ പ്രയോജനപ്പെടുത്താം. അതിലൂടെ യാത്രികരുടെ യാത്രാ സമയവും ഇന്ധനവും ലാഭിക്കുകയും ചെയ്യും.

6.12. ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം

പഴയ ദേശീയ പാതയോട് അടുത്ത് നിൽക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ ആയതിനാൽ തന്നെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളെല്ലാം തന്നെ പ്രദേശവാസികൾക്ക് ഏറെക്കുറെ പ്രാപ്യമാണ്. പുതിയ പാലം അനുബന്ധ റോഡ് വരുന്നതോട് കൂടി പ്രദേശവാസികൾക്ക് ദേശീയ പാതയിലേക്ക് എളുപ്പത്തിൽ എത്തുന്നതിന് സാധിക്കുകയും ചെയ്യും.

അദ്ധ്യായം 7

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പദ്ധതി നിർവ്വഹണ സ്മാപന സംവിധാനം

7.1. ഓരോ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ നടപടികൾക്കും ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട സ്മാപന സംവിധാനങ്ങളും നിയുക്ത വ്യക്തികളും

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ലെ വകുപ്പ് 43 ഉം കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015, ചട്ടം 22 ഉം നിർവ്വചിക്കുന്നതിന് പ്രകാരം, സർക്കാർ നിയമിക്കുന്ന അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർക്ക് ആയിരിക്കും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്കുള്ള പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന സ്കീം തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം. സർക്കാരിന്റെയും, പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള കമ്മീഷണറുടെയും മേൽനോട്ടത്തിനും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശത്തിനും നിയന്ത്രണത്തിനും വിധേയമായി പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ തന്റെ കീഴിലുള്ള പദ്ധതിയ്ക്കു വേണ്ടി പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള സ്കീമിന്റെ രൂപീകരണത്തിനും നടത്തിപ്പിനും മേൽനോട്ടത്തിനും ഉത്തരവാദിയായിരിക്കുന്നതാണ്. കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ നടാൽ പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്നും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ ആയി നിയോഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് കണ്ണൂർ കളക്ടർ ആണ്. ടി പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി 2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ചുമതല വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, എൽ.എ. (ജനറൽ), തലശ്ശേരി ആണ്.

കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 ഉം 23/09/2015ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു വേണ്ടി 2 കമ്മിറ്റികളാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത് -

ജില്ലാതല കമ്മിറ്റിയും സംസ്ഥാന തലത്തിൽ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റിയും. എന്നാൽ 14.02.2019 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് GO (MS)No.56/2019/RD പ്രകാരം സംസ്ഥാന തലത്തിൽ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റി നിറുത്തലാക്കി.

ജില്ലാതല കമ്മിറ്റിയിൽ താഴെ പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു.

- ജില്ലാ കളക്ടർ
- പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ
- ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ ഓഫീസർ
- സാമ്പത്തിക ഉദ്യോഗസ്ഥൻ
- സാമ്പത്തിക തീരുമാനങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുവാൻ അർത്ഥനാധികാരികളുടെ പ്രതിനിധികൾ
- പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പ്രതിനിധികൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തയ്യാറാക്കുന്ന അടിസ്ഥാന വില നിർണ്ണയ റിപ്പോർട്ടിന്മേൽ ജില്ലാ കളക്ടർ അംഗീകാരം നൽകണം. പദ്ധതിബാധിതരുടെ രേഖകൾ പരിശോധിച്ച് തഹസിൽദാർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുന്ന 29/12/2017 തീയതിയിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് പ്രകാരമുള്ള തുക അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ സ്ഥലപരിശോധന, വിചാരണ, തെളിവെടുപ്പ് എന്നീ മാർഗങ്ങളിലൂടെ ഉറപ്പ് വരുത്തി ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തി, ആയതിന്മേൽ ജില്ലാ കളക്ടർ അംഗീകാരം നൽകണം. ഇപ്രകാരം തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട ലാൻറ് റെവന്യൂ കമ്മീഷണറുടെ അംഗീകാരം നേടിയ ഭൂമിവിലയും, കൂടാതെ ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ തയ്യാറാക്കിയ കെട്ടിടവില, വൃക്ഷ വിലയും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയ നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം ജില്ലാതല കമ്മിറ്റി പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബത്തോട് വിശദീകരിക്കും. പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബത്തിന്റെ അനുമതി ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ടി അനുമതിയും പദ്ധതി ബാധിതരുമായുള്ള മീറ്റിംഗ് മിനിറ്റ്സും ഉൾപ്പെടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കും. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട നഷ്ടപരിഹാരം പദ്ധതി ബാധിത വ്യക്തിക്ക്/ കുടുംബത്തിന് അനുമതി പത്രത്തോടൊപ്പം സമർപ്പിച്ച ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിൽ നിക്ഷേപിക്കും.

7.2. സർക്കാരിൽ സ്മാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക

ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തണമെന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 4 അനുശാസിക്കുന്നു. കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിനായി വ്യക്തികളെയോ സംഘടനകളെയോ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠന യൂണിറ്റായി സർക്കാരിന് കാലാനുസൃതമായി അനുമതി നൽകാമെന്ന് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 ന്റെ ചട്ടം 9 ൽ നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിൻ പ്രകാരം എറണാകുളം, രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസ്സിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സർക്കാരിതര സംഘടനയായ രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ചിനെ നടാൽ പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്നുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിനായി 2024 ജൂൺ 7 തിയ്യതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKNR/12922/2023-C7 പ്രകാരം കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടർ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ആയതിനാൽ പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് ഉൾപ്പെടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനത്തിനുള്ള നടപടികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച്, കളമശ്ശേരി ഉത്തരവാദിത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

7.3. സാങ്കേതിക സഹായം ഉൾപ്പെടെ കാര്യക്ഷമതാ നിർമ്മാണ പദ്ധതിയോ കാര്യക്ഷമതാശേഷിയോ ആവശ്യമായ് വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക

ബാധകമല്ല

7.4. ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിനും വേണ്ട സമയക്രമം

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 അനുശാസിക്കുന്ന സമയക്രമം ബാധകമായിരിക്കും.

അദ്ധ്യായം 8

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

8.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയുടെ ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

പദ്ധതി നിർമ്മാണത്തിലൂടെ പദ്ധതി ബാധിത ഭൂവുടമകൾക്ക് സ്ഥലം, തെങ്ങ്, വാഴ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കൃഷി, മരങ്ങൾ, വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങൾ, വരുമാനം, എന്നിവ നഷ്ടമാവുന്നു. കൂടാതെ, പ്രദേശത്ത് തൊഴിൽ / കച്ചവടം ചെയ്ത് ജീവിക്കുന്ന രണ്ട് കുടുംബങ്ങളുടെ ഉപജീവനമാർഗ്ഗവും ബാധിക്കപ്പെടും. പദ്ധതിയുടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണത്തിന് വേണ്ടി ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന് ഭൂമിയുടെയും പ്രദേശത്തിൻറെയും പ്രത്യേകതകൾ പരിഗണിച്ച് കൊണ്ട് നിയമാനുസൃതമായ വിലയും ഭൂമിയിലുള്ള ആസ്തികളുടെ വിലയും നിർണ്ണയിക്കുകയും, കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ദുരീകരിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന വിധത്തിൽ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്കേജും നൽകണം. ഭൂമി നഷ്ടമാകുന്ന എല്ലാ ഉടമകൾക്കും നഷ്ടപരിഹാരം നൽകണം.

പദ്ധതിയുടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണത്തിന് വേണ്ടി ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന് ഭൂമിയുടെയും പ്രദേശത്തിൻറെയും പ്രത്യേകതകൾ പരിഗണിച്ച് നിയമാനുസൃതമായ വിലയും ഭൂമിയിലുള്ള ആസ്തികളുടെ വിലയും നിർണ്ണയിക്കുകയും, പദ്ധതി ബാധിതർക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ദുരീകരിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന വിധത്തിൽ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്കേജും തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്യും.

8.2. വാർഷിക ബഡ്ജറ്റും ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളും

ബാധകമല്ല

8.3. സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് തരം തിരിച്ച്

ബാധകമല്ല

അദ്ധ്യായം 9

സാമൂഹ്യ പ്രത്യഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും

9.1. മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും - പ്രധാന സൂചികകൾ

- ഭൂമിയുടെ വിലയും നഷ്ടപരിഹാരവും
- സമയാധിഷ്ടിതമായ ഭൂമിയേറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ
- പ്രദേശത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിക്ക് ദോഷം വരാത്ത വിധത്തിലുള്ള നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം
- പദ്ധതി പ്രദേശത്തുനിന്നും നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രീയവും സമയാധിഷ്ടിതവുമായ നീക്കം ചെയ്യൽ

9.2. റിപ്പോർട്ടിന്റെ രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും

കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ നടാൽ പുഴക്ക് കുറുകെ നടാൽ, കിഴുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന നടാൽ പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ റിപ്പോർട്ടിംഗ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 പ്രകാരമായിരിക്കും. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ ആയി ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടർ, പദ്ധതിയുടെ പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന സ്കീമിന്റെ തയ്യാറാക്കലിനും നടത്തിപ്പിനും നിരീക്ഷണത്തിനും ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ടി പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി 2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ചുമതല വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ എൽ.എ. (ജനറൽ), തലശ്ശേരി ആണ്. അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററുടെ കീഴിൽ സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ തയ്യാറാക്കുന്ന പുനഃരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന സ്കീമിന്റെ കരട് രേഖ

ജില്ലാതല പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന കമ്മിറ്റി അന്തിമമാക്കുകയും സംസ്ഥാനതല മോണിറ്ററിംഗ് കമ്മിറ്റി അംഗീകാരം നൽകുകയും ചെയ്യണം.

9.3. സ്വതന്ത്ര വിലയിരുത്തലിനുള്ള പദ്ധതി

ബാധകമല്ല

അദ്ധ്യായം 10

നേട്ടങ്ങളും നഷ്ടങ്ങളും - അപഗ്രഥനം, ശുപാർശകൾ

10.1 പൊതു ആവശ്യം, കുറഞ്ഞ സ്ഥാനഭ്രംശം, ആവശ്യമായ ഏറ്റവും കുറവ് സ്ഥലം, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതത്തിന്റെ സ്വഭാവവും തീവ്രതയും, നഷ്ടം നികത്തുവാനുതകുന്ന സമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ ആസൂത്രണം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അന്തിമ നിഗമനം.

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷൻ പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന നടാൽ പുഴക്ക് കുറുകെ നടാൽ, കിഴുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന നടാൽ പാലം നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ച്, പ്രദേശവാസികളുടെ ദൈനംദിന കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ടൗണിലേക്കും മറ്റും സഞ്ചരിക്കുന്നത് എളുപ്പമാക്കുന്നതിലൂടെ പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളുടെ കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ പ്രഥമ ലക്ഷ്യം. കൂടാതെ, കുറ്റിക്കകം, കിഴുന്ന ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് കണ്ണൂർ റയിൽവെ സ്റ്റേഷനിൽ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രധാന സ്ഥലങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരുന്നതിനും എളുപ്പമാർഗ്ഗമായും ഈ പാലത്തെ പ്രയോജനപ്പെടുത്താം. അതിലൂടെ യാത്രികരുടെ യാത്രാ സമയവും ഇന്ധനവും ലാഭിക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിലേക്കായി ഏറ്റവും കുറവ് സ്ഥലം (0.2520 ഹെക്ടർ) മാത്രമാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്നാണ് പഠന സംഘത്തിന് മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളത്.

നിലവിലെ അലൈൻമെന്റ് പ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്ക് കൈവശമായ സ്ഥലത്തിൽ കുറവ് വരുകയും, മരങ്ങൾ, ഫല വൃക്ഷങ്ങൾ എന്നിവ നഷ്ടപ്പെടുക, വരുമാനം നഷ്ടപ്പെടുക, കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉപജീവന മാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെടുക തുടങ്ങിയ ആഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട് എങ്കിലും സർവ്വെയിൽ പങ്കെടുത്ത എല്ലാ പദ്ധതി ബാധിത ഭൂവുടമകൾക്കും പ്രദേശവാസികൾക്കും പദ്ധതിയോട് വളരെ അനുകൂല മനോഭാവമാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിച്ചത്.

10.2. മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിലയിരുത്തലുകൾ തുലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാമോ ഇല്ലയോ എന്നതിനുള്ള അന്തിമ ശുപാർശ

നടാൽ പുഴക്ക് കുറുകെ നടാൽ പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 0.2520 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ അനുകൂലവും പ്രതികൂലവുമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, ചെറിയ തോതിലുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഭൂവുടമകൾക്കുണ്ടാകാമെങ്കിലും പദ്ധതി, പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്ര വികസനത്തിന് കാരണമാകും എന്നതിനാൽ ഭൂവുടമകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് പദ്ധതിയോട് അനുകൂല മനോഭാവമാണുള്ളത് എന്ന് പഠന സംഘം മനസിലാക്കുന്നു. ആയതിനാൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013, കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനു മുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, പ്രസ്തുത നിയമത്തിന്റെയും ചട്ടങ്ങളുടെയും വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ (ബി) വകുപ്പ് പുറപ്പെടുവിച്ച 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും, 29/12/2017 തീയതിയിൽ G.O(MS)No.448/2017/RD പ്രകാരവും നഷ്ടപരിഹാരവും, പുനരധിവാസ-പാക്കേജും പദ്ധതിബാധിതർക്ക് നൽകുന്നതിലൂടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാവുന്നതാണ്. ആയതിനാൽ കുടുംബങ്ങൾക്ക് നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം, യഥാസമയം നൽകിയും താഴെ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൂടി പരിഗണിച്ച് കൊണ്ടും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ് എന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

- പദ്ധതിബാധിതമാകുന്ന പ്രദേശത്ത് 3 വർഷക്കാലമായി ഉപജീവനം നടത്തുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ ഉപജീവനമാർഗ്ഗം ബാധിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിശ്വസനീയമായ തെളിവ്വിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജിന് പരിഗണിക്കുക

- ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടമാകുന്ന കുടുംബങ്ങൾക്ക് അവരുടെ ദൈനംദിന ജീവിതാവശ്യങ്ങൾക്ക് ഭംഗം നേരിടാതിരിക്കുന്നതിന് സമയാധിഷ്ടിതമായി നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ പ്രദേശത്തെ കെട്ടിടങ്ങളിൽ കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉപജീവന പ്രവർത്തനത്തിന് തടസം നേരിട്ടാൽ, നിജസ്ഥിതി പരിശോധിച്ച്, ആവശ്യമെങ്കിൽ പ്രസ്തുത കാലഘട്ടത്തിൽ ബദൽ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ നിലവിലുള്ള നടപ്പാലത്തിലൂടെയുള്ള പ്രദേശവാസികളുടെ സഞ്ചാരം തടസ്സപ്പെടുന്ന അവസരത്തിൽ ഒരു ബദൽ സംവിധാനം ഒരുക്കുന്നത് പരിഗണിക്കണം. കൂടാതെ, ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് തങ്ങളുടെ വീടുകളിലേക്കും വസ്തുവകകളിലേക്കും പ്രവേശനം തടസപ്പെടാത്ത വിധത്തിൽ മതിയായ വഴി ലഭ്യമാക്കണം.
- കൃഷ്ണൻ, മാടായി എന്നയാളുടെ പീടികമുറി പൊളിച്ചു നീക്കുമ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരൻ സോമൻ, മാടായി എന്നയാളുടെ മുറികൾ കൂടി ബാധിക്കപ്പെടാം എന്ന ആശങ്ക പരിശോധിച്ച് ആവശ്യമെങ്കിൽ നഷ്ടപരിഹാര നടപടികൾക്ക് പരിഗണിക്കുക.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടി ശല്ല്യവും യന്ത്ര സാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ മുൻപേതന്നെ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി യഥാസമയം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.
- പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷ തൈകൾ നട്ട് പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.

സൂചനകൾ

1. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013
2. കേരളഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015
3. കേരള സർക്കാർ - റവന്യൂ(ബി) വകുപ്പ് 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള നയം
4. കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ(ബി)വകുപ്പിന്റെ 29/12/2017 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(Ms)No.448/2017/RD പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് തീരുമാനിക്കുന്നതിനുള്ള നയം.
5. 2024 ജൂൺ 7 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റ് (അസാധാരണം) നമ്പർ 1819 ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടറുടെ 2024 ജൂൺ 6 തീയതിയിലെ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKNR/12922/2023-C7.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ നിർവ്വഹണ
ആസൂത്രണം.

അദ്ധ്യായം 11

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണം

11.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനം

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലായാണ് പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതം വിലയിരുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ 13.08.2024 തീയതിയിൽ പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് ഒരു പ്രാഥമിക സന്ദർശനം നടത്തി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകളും, പ്രധാനമായും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും പൊതുവിൽ വിലയിരുത്തുകയും പ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ മുൻപേ തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേ ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്തു.

പഠനത്തിന്റെ അടുത്ത ഘട്ടമായി 15.10.2024 തീയതിയിൽ കണ്ണൂർ എടക്കാടപ്പൻ സർവ്വീസ് കോപ്പറേറ്റീവ് ബാങ്ക് ഹാളിൽ ഉച്ചക്ക് 2.00 മണിക്ക് ഒരു പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങ് നടത്തുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചു. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം സർവ്വെയിലൂടെ ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി വിശകലനം ചെയ്തും, പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് അർത്ഥനാധികാരിയിൽ നിന്നും ലഭിച്ച വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയും തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന റിപ്പോർട്ടിന്റെ കരട് രേഖ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയും, ടി റിപ്പോർട്ടിലേക്ക് ആവശ്യമായ കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകളും തിരുത്തലുകളും നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിന് പദ്ധതിബാധിത ഭൂവുടമകൾക്ക് അവസരം നൽകുകയും ചെയ്തു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും അർത്ഥനാധികാരിയുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നുമുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ സാന്നിദ്ധ്യവും പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പദ്ധതി ബാധിതർ ഉന്നയിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉദ്യോഗസ്ഥർ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ മറുപടി നൽകും.

11.2. ആഘാതം ഒഴിവാക്കുവാനോ, ലഘൂകരിക്കുവാനോ, നഷ്ടം നികത്തുവാനോ ഉള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ

നടാൽ, കിഴുന്ന പ്രദേശങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന നടാൽ പാലം നിർമ്മാണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കണ്ണൂർ താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട എടക്കാട് വില്ലേജിൽ നിന്നും

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുക/അളവ് കുറയുക, ഫല വൃക്ഷങ്ങൾ / മരങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുക, വരുമാനം നഷ്ടപ്പെടുക, ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടപ്പെടുക തുടങ്ങിയ വിവിധങ്ങളായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് താഴെ പറയുന്ന നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

- ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 & കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, ടി നിയമത്തിൻറെയും ചട്ടത്തിൻറെയും വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ വകുപ്പിൻറെ 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും, 29/12/2017തീയതിയിലെ G.O(Ms)No.448/2017/RD പ്രകാരവും കേരള സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരവും, പുനരധിവാസ-പാക്കേജും പദ്ധതി ബാധിതർക്ക് നൽകുക.
- പദ്ധതിബാധിതമാകുന്ന പ്രദേശത്ത് 3 വർഷക്കാലമായി ഉപജീവനം നടത്തുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ ഉപജീവനമാർഗ്ഗം ബാധിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിശ്വസനീയമായ തെളിവിൻറെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്കേജിന് പരിഗണിക്കുക
- ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടമാകുന്ന കുടുംബങ്ങൾക്ക് അവരുടെ ദൈനംദിന ജീവിതാവശ്യങ്ങൾക്ക് ഭംഗം നേരിടാതിരിക്കുന്നതിന് സമയാധിഷ്ടിതമായി നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ പ്രദേശത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളിലുള്ളവർക്ക് ഉപജീവന പ്രവർത്തനത്തിന് തടസം നേരിട്ടാൽ, നിജസ്ഥിതി പരിശോധിച്ച്, ആവശ്യമെങ്കിൽ പ്രസ്തുത കാലഘട്ടത്തിൽ ബദൽ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ നിലവിലുള്ള നടപ്പാലത്തിലൂടെയുള്ള പ്രദേശവാസികളുടെ സഞ്ചാരം തടസ്സപ്പെടുന്ന അവസരത്തിൽ ഒരു ബദൽ സംവിധാനം ഒരുക്കുന്നത് പരിഗണിക്കണം. കൂടാതെ, ഈ ഘട്ടത്തിൽ

ഭൂവുടമകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് തങ്ങളുടെ വീടുകളിലേക്കും വസ്തുവകകളിലേക്കും പ്രവേശനം തടസപ്പെടാത്ത വിധത്തിൽ മതിയായ വഴി ലഭ്യമാക്കണം.

- കൃഷ്ണൻ, മാടായി എന്നയാളുടെ പീടികമുറി പൊളിച്ചു നീക്കുമ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരൻ സോമൻ, മാടായി എന്നയാളുടെ മുറികൾ കൂടി ബാധിക്കപ്പെടാം എന്ന ആശങ്ക പരിശോധിച്ച് ആവശ്യമെങ്കിൽ നഷ്ടപരിഹാര നടപടികൾക്ക് പരിഗണിക്കുക.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടി ശല്ല്യവും യന്ത്ര സാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ മുൻപേതന്നെ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി യഥാസമയം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.
- പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷ തൈകൾ നട്ട് പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.

11.3. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു പ്രകാരം പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനും നഷ്ട പരിഹാരത്തിനുമുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് 23.09.2015 തീയതിയിൽ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും, 29/12/2017 തീയതിയിൽ G.O(MS) No.448/2017/ RD പ്രകാരവും കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനഃരധിവാസ - പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജിനുള്ള പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ നടാൽ പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയ്ക്ക് ബാധകമാണ്.

11.4. പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമെന്ന് അർത്ഥനാധികാരി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ

പദ്ധതിരേഖയിൽ പ്രത്യേകമായി ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന നടപടികളെക്കുറിച്ച് അർത്ഥനാധികാരി നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ല.

11.5. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയ വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ തീവ്രത കുറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി പദ്ധതി രൂപകൽപനയിൽ വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ

പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖയിൽ മാറ്റങ്ങൾ ഒന്നും നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. കുടുംബങ്ങൾക്ക് പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കഴിയുന്നത്ര കുറവ് വരുന്ന വിധത്തിൽ ആണ് രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് എന്ന് പഠനസംഘം വിലയിരുത്തുന്നു.

11.6. ഓരോ നടപടികളും അതിനുവേണ്ട സമയക്രമവും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ആഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിശദമായ പദ്ധതി

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം കുറയ്ക്കുന്നതിന് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 അനുശാസിക്കുന്ന സമയക്രമം കൃത്യമായി പാലിച്ചു കൊണ്ട്, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്കായി 23.09.2015 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച G.O(MS) No.485/2015/RD പ്രകാരവും പദ്ധതി കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് 29/12/2017 തീയതിയിൽ G.O(MS)No.448/2017/RD പ്രകാരവും പദ്ധതിബാധിതർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം, പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്കേജ് എന്നിവ നൽകുന്നതിലൂടെ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാവുന്നതാണ്.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിലൂടെ ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി പട്ടിക 7.6.1 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 11.6.1 സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണപദ്ധതി

ക്രമ നമ്പർ	പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പ്രത്യാഘാതം	പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണം	സമയക്രമം	നിരീക്ഷണ സൂചികകൾ
1	സ്ഥലം നഷ്ടമാകൽ	RFCTLARR നിയമം 2013 ഒന്നാം പട്ടികപ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക	കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനഃരധിവാസത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള ചട്ടം 2015 പ്രകാരമുള്ള സമയക്രമം	ന്യായമായ ഭൂമി വിലയും നിയമാധിഷ്ടിതമായ മറ്റ് ആനുകൂല്യങ്ങളും നൽകുന്നു എന്ന് ഭൂവുടമകളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തൽ
2	ഉപജീവനമാർഗ്ഗം നഷ്ടമാകൽ	RFCTLARR നിയമം 2013 രണ്ടാം പട്ടികപ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള പുനഃരധിവാസ - പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് നൽകുക		കുടുംബങ്ങളുടെ ഉപജീവന മാർഗ്ഗത്തിന് ഭംഗം നേരിടാതിരിക്കുന്നതിന് മതിയായ പരിഗണന നൽകുക. ജില്ലാ ഭരണകൂടവുമായി ആലോചിച്ച് സാധ്യമായ പുനഃരധിവാസ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും.
3	വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ	RFCTLARR നിയമം 2013 ഒന്നാം പട്ടികപ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക		ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നു എന്ന് ഭൂവുടമകളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തൽ
4	കെട്ടിടങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ വസ്തുവിനോട് ചേർന്നുള്ള ആസ്തികളുടെ നഷ്ടം.	RFCTLARR നിയമം 2013 ഒന്നാം പട്ടിക പ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക		ഭൂവുടമകളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ആസ്തികളുടെ കണക്കെടുപ്പ് നടത്തുകയും അവയുടെ മൂല്യനിർണ്ണയ നടപടികൾ കൃത്യമായി ഉടമകളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക
5	പ്രവേശനം തടസപ്പെടാത്ത വിധത്തിൽ മതിയായ വഴി ലഭ്യമാക്കണം.	പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഭൂവുടമകളുടെ വസ്തുവകകളിലേക്കുള്ള പ്രവേശനം തടസ്സപ്പെടാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള മർഗ്ഗങ്ങൾ മുൻപേ ആസൂത്രണം ചെയ്യുക.		പദ്ധതിമൂലം ആരുടെയും സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യവും, വസ്തുവകകളിലേക്കുള്ള പ്രവേശനവും നഷ്ടമാകുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തൽ
6	വൃക്ഷങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ	പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി		പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ പരിസ്ഥിതിക്ക് കോട്ടം വരുമ്പോൾ എന്ന് ഉറപ്പ്

		വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.		വരുത്തൽ
7	നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾനിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാതിരിക്കൽ	നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയവും സമയാധിഷ്ടിതവുമായിനിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുക	പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിനു മുമ്പേ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനം ആസൂത്രണം ചെയ്യുക	പ്രദേശത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിക്ക് ദോഷം ഉണ്ടാകാത്ത വിധത്തിൽ പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിനു മുൻപേ നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായും സമയാധിഷ്ടിതമായും നീക്കം ചെയ്യും എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുക

7.7. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായി അർത്ഥനാധികാരി നിർവ്വഹിക്കേണ്ട നടപടികളിൽ പിന്നീട് നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകിയിട്ടുള്ള നടപടികളും, നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകാത്ത നടപടികളും.

ബാധകമല്ല